

niski nadzor, od časa, potrebnega za okrevanje.

Za čas akutne obolevnosti velja čas, v katerem mora uslužbenec zaradi bolezni biti v postelji ali v sobi. Čas bolovanja, akutnega ali zaradi okrevanja, se mora določiti kar najnatančneje in ne z različki za nekoliko tednov ali mesecev.

Diagnoza bolezni se mora poleg latinskega naziva navajati tudi v državnem jeziku.

Potrdilo brez teh podatkov se ne vzame v delo, marveč je zahtevati od zdravnika, naj jih dopolni.

Člen 4.

Zdravniško-komisijiski pregled po § 84. zakona o uradnih in opravila samo v državnih, banovinskih in mestnih bolnicah kakor tudi v bolnicah s pravico javnosti (klinike, sanatoriji).

Ministrstvo za prosveto določi za območje uprave mesta Beograda, banske uprave pa za svoja območja, v kateri teh zdravstvenih naprav in iz katerih mestnih četrti — srezov se opravlja zdravniško-komisijiski pregled uslužbenecv prosvetne stroke.

Izjema od tega je dopustna, če se opravlja pregled uslužbenca po členu 7. tega pravilnika na njegovem stanovanju ali če je treba, da pregledajo uslužbenca zdravniki specialisti, ki jih v onem kraju ni.

Člen 5.

Zdravniško-komisijiski pregled odredi vsak starešina, izvemski upravljatelj ljudskih in meščanskih šol.

Starešina, ki odredi zdravniško-komisijiski pregled, določi z istim odlokom tudi zdravstveno napravo, kjer se naj pregled izvrši, in odredi svojega namestnika kot člana komisije, če bi ne mogel pregledu sam prisostvovati.

Ne morejo se določiti stalni člani komisije-zdravniki, marveč določi starešina urada sporazumno z upravnikom naprave, pri kateri se naj pregled opravi, dan pregleda in člani zdravniške komisije, od katerih mora po možnosti biti eden specialist za določeno vrsto bolezni.

Starešina urada pozove obolelega uslužbenca na pregled za določeni dan. Ta uslužbenec se mora zglasiti pri članu komisije, starešini ali njegovem namestniku in z njim oditi v določeno zdravstveno napravo zaradi komisijiskega pregleda.

Istovetnost obolelega uslužbenca se ugotavlja po osebnem poznavanju ali z uradniško legitimacijo.

Člen 6.

Ko je ugotovljeno akutno stanje bolezni, odredi neposredni starešina obolelemu uslužbencu nadomestovanje in poročila o tem višjim prosvetnim oblastvom v vednost in zaradi razvida; odločba o odobritvi bolovanja pa se izda šele po prestatu akutne obolevnosti in mora zajeti ves čas bolovanja, tako akutnega kakor tudi morebitnega zaradi okrevanja.

Če obolevnost ni akutnega značaja, se z bolovanjem ni moči koristiti, preden se pristojno ne izda odločba o odobritvi bolovanja.

Člen 7.

Oboleli uslužbenec trpi stroške zdravniško-komisijiskega pregleda v primeru odstavka (*) § 84. zakona o uradnih, t. j. če zahteva uslužbenec sam zaradi bolezni, da bi se upokojil. Uslužbenec trpi stroške pregleda tudi tedaj, če zahteva zdravniško-komisijiski pregled pri sebi doma, češ da je nesposoben za potovanje, pa zdravniška komisija ugotovi, da to ni točno. Ko opravlja zdravniška komisija pregled pri njem doma, mora ugotoviti v svojem zapisniku vselej tudi to okoliščino,

ali je bil uslužbenec za potovanje na pregled sposoben ali ne.

Člen 8.

Uslužbenec na bolovanju, akutnem ali zaradi okrevanja, se mora v vsem ravnati po mnenju in predlogu zdravnika ali zdravniške komisije. Iz službenega kraja se sme oboleti uslužbenec oddaljiti samo, da bi vstopil zaradi zdravljenja v katero od zdravstvenih naprav ali da bi po predhodno odobrenem bolovanju odšel zaradi okrevanja v določen klimatski kraj.

Če živi uslužbenec na bolovanju tako, da je videti zdrav ali da ovira okrevanje in sistematsko zdravljenje, mora predložiti neposredni starešina o tem neposredno ministrstvu za prosveto poročilo. Tak uslužbenec se pokliče k ministrstvu za prosveto zaradi superrevizijskega pregleda.

Člen 9.

Vse odločbe o bolovanju morajo navajati natančne datume glede trajanja. Prazniki, božične in velikonočne počitnice, velike šolske počitnice kakor tudi dnevi, ko na šoli iz katerega koli vzroka ni pouka, se morajo imeti in šteti v tek neprestanega bolovanja,

Kadar pridete v Ljubljano, se zglasite pri občeznani manufakturni veletrgovini

R. MIKLAUC „Pri škofu“
Lingarjeva ulica — Pred škofijo,

kjer boste našli veliko izbiro blaga za moške in damske obleke po izredno ugodnih cenah
Ne pozabite: R. Miklauc, Ljubljana

če uslužbenec pred ali za njimi zaradi bolovanja ni bil v službi.

Dvanajst mesecev nepretrganega bolovanja in petnajst mesecev skupnega bolovanja v dveh zaporednih letih je treba natančno preračunati in s tem odobriti, da se mora dati tak uslužbenec v poslednjih dneh bolovanja pregledati po zdravniški komisiji. Če zdravniška komisija spozna, da je uslužbenec tudi še sedaj nesposoben za službo, se ne sme več uvesti v dolžnost, marveč se imajo docela uporabiti določbe točk 3. ali 4. § 104. v zvezi s §§ 105., 106., 111. in 112. zakona o uradnih.

Dve zaporedni leti za petnajst mesecev skupnega bolovanja je razumeti v časovnem trajanju 24 mesecev, računši od začetka bolovanja.

(Dalje prihodnjič.)

Splošne vesti

IZ SLOVENSKE ŠOLSKE MATICE.

1. Določeni rok 30. november je potekel s prav klavnim uspehom: namesto pričakovanih 2000, se je prijavilo celih 406 članov, s katerimi ne more SSM spraviti v tisk niti ene svoje knjige. Odzvali so se doslej poverjeniki iz Ptuj, Maribora (desni breg), Ljutomer in iz Krškega. Zaradi navedenega je odbor Šolske matice prisiljen rok za prijavo članstva podaljšati do Novega leta. Zato prosimo na vse strani: Pošljite nam članske zneske nepreključno do Novega leta, članarino pa zanesljivo do 5. februarja 1938. Kdor nima naše položnice, naj kupi splošno na bližnjem poštne uradu; na tako položnico napišite točen naslov naše Matice in »11.306«, ki je številka našega računa pri poštni hranilnici.

2. Članarina znaša 30 din. Zdi se, da nekateri tega ne vedo, ker se dogaja v zadnjem času, da nam posamezniki nakazujejo samo po din.29,25. Kdor nam je plačal samo toliko, ta ni poravnal svoje članarine in nima pravice do knjig toliko časa, dokler ne poravnava celotnega zneska, torej še ostalih 75 par. Članarina znaša točno 30 din, pa prav nič več in tudi prav nič manj!

3. Vse gg. poverjenike (-ice) in tudi članstvo opozarjamo, da se na naročilo brez denarja Šolska matica ne more ozirati. To navajamo izrecno, da ne bo pozneje nepotrebnega prerakanja, češ: prijavil sem se pravočasno, a nisem prejel knjigi! Tiskarna, ki je vendar naše, t. j. učiteljsko podjetje, potrebuje denarja, a mi ga ji ne moremo odrajtati, če ga od svojih naročnikov ozir. članov ne dobimo.

4. Od nekod nam poročila neki poverjenik: »Odrekli so mladi učitelji (-ice) z izgovorom, da nimajo denarja«. Mladi tovariši (-ice)! Vse matično delo je v prvi vrsti namenjeno vam, mladim delavcem na polju narodne prosvete, zato bodi Vaše in naše geslo: vsi, prav vsi, k Šolski matici. Prav vsi, posebno letos, pod okrilje Slovenske šolske matice, da zberemo najmanj 2500 članov in tako dosežemo za l. 1937. objubljenjo četrto knjigo!

V tem skupnem prizadevanju želimo vsem, toliko gg. poverjenikom, kolikor vsemu našemu članstvu, vesele božične praznike in srečno leto 1938!

Blagajnik v imenu odbora Slov. šol. matice.

GOSPA IVANKA ZUPANČEVA, ŠOLSKA UPRAVITELJICA SE POSLAVLJA OD ŠOLE

Preteklo soboto se je vršila v mestni osnovni šoli v Celju svojevrstna slovesnost. Učence mestne deklške osnovne šole so priredile s svojim učiteljstvom svoji upravljalji, ki odhaja v pokoj, prisrčno slovo.

Ni mogoče, da bi v kratkih vrstah našla vse njene vrline in sposobnosti, ki jih je brez pridržka in nesebično posvečala mladini, šoli in tovarištvu. Nihče ni odšel praznih rok, ki je prišel k njej iskati pomoči in sveta. — Sama neumorna in odlična delavka, je doslej, da je bil zavod, ki ga je večje, zvesto in uspešno vodila petnajst let, velika, lepa, trdno povezana edinica. Vse delo se je vršilo v tihi skupnosti, brez vsakega trenja na zunaj in znotraj.

Koliko je pomenila nam tovarišicam, so ji ob slovesu povedale iskrene besede njene naslednice. Da so jo cenili tudi njeni predstojniki, je potrdil gospod sreski šolski nadzornik, ko ji je v laskavih besedah izrazil zahvalo in priznanje prosvetne uprave. — In učenke? Njim je bila prava mati. Čutila je z njimi in one z njo. Kako so ob slovesu skrbno izbirale izraze, da ne ranijo že itak žalostnega srca:

»Kaj ji povemo, mamici svoji, da ob slovesu ne bo le hudo ji? Da bi slovesa sploh ne

čutila? Da se v resnici ne bi poslovila?«

In hvaležna srčeca so našla rešitev:

»To ji povejmo:

Kar ste nam dali, ste v rodovitno zemljo vsejali.

Sončce Vaše je setev pojilo, sonce bo zlati sad obrodilo.«

Ko se poslavljala od šole, draga Ivanka, Te spremljajo naša hvaležna srca, želeč Ti še mnogo srečnih in zadovoljnih let — za vse dobro, kar si nam dala. —er.

— Prošnja. Tiskarna Pavliček v Kočevju bo prihodnje dni razposlala na upraviteljstva ljudskih, meščanskih in ravnateljstva srednjih šol zgodovinsko knjigo Lojzeta Zupanca »Turjačani«. Knjižica, ki je dober pripomoček pri pouku zgodovine našega naroda v času fevdalizma in pokreta protestantizma med Slovenci, je lično opremljena z ilustracijami tov. Toneta Ljubiča in stane 8 din. Šole naj poslane izvoze obdržijo za šolske knjižnice, za ev. nadaljnja naročila učencem oz. učiteljstvu pa naj se gg. učitelji blagovolijo potruditi z naročili na naslov: Josip Pavliček, tiskarna, Kočevje.

Za dame in gospode

zimske plašče, suknje

elegantne, dobre in poceni, od din 360— dalje, ima v največji izbiri

LUKIČ, Ljubljana, Stritarjeva ulica

— Šolska upraviteljstva, ki se niso poravnala 25 din za »Odmeve ob Murici«, naj se poslužijo čekov, ki jih prejmejo te dni. — Zneska za »Odmeve« in »Tilko« pa se tudi lahko nakazata skupno. — Tovarišem in tovarišicam, ki so že poslali zneska za knjigi, odnosno »Tilko«, se iskreno zahvaljujem, kakor tudi za simpatične glose na čekih!

Kajž.

— 100 izvodov knjige »Osnove strnjene šolskega dela v teoriji in praksi« imam še v zalogi po znižani ceni. Zlasti jo priporočam vsem onim, ki je še nimajo, pa so naročili »Podrobne učne načrte«. Obe knjigi sta v ozki zvezi, zato ne zamudite prilike, ko jo pošljem tudi na obroke. E. Vranc, učitelj, Studenci pri Mariboru.

Kaj vse pišejo o učiteljstvu, šoli, prosveti in JUU

— I. Letošnje božične počitnice. Listi od 3. decembra prinašajo sledeče: Na osnovi čl. 32. zakona o srednjih šolah je prosvetni minister v smislu pravilnika o praznovanju praznikov na osnovnih, srednjih in strokovnih šolah izdal sklep, da morajo osnovne, meščanske, srednje šole in učiteljstva v letošnjem šolskem letu praznovati božične praznike po tehle določilih: 1. V šolah, kjer je vsaj 60 % dijakov ene veroizpovedi, bodo prazniki te vere splošni šolski prazniki za vso šolo, ne glede na posamezne razrede ali

paralelke. Na vsej šoli takrat ne bo rednega pouka sedem dni, to je dva dneva pred božičem, trije dnevi praznikov in dva dneva po božičnih praznikih. Učenci in profesorji veroizpovedi, ki je na tej šoli v manjšini, imajo pravico praznovati svoje praznike, in sicer učenci štiri dni (en dan pred božičem in tri dni božiča), profesorji pa tri dni (eden pred praznikom in dva dneva božiča). 2. Če je na šoli pravoslavna in katoliška veroizpoved s protestantsko zastopana z manj ko 60 % dijakov, praznuje vsaka veroizpoved

P. n. učiteljicam!

Kvalitetno delo in blago, najboljši krog, lastna izdelava, blago in krzno direktno iz največjih tovarn, zaradi tega vam lahko nudi najlepše plašče najceneje, na mesečna odplačila le damska konfekcija

PAULIN, LJUBLJANA, KONGRESNI TRG 5

Saša Ličin:

Društvo izvoljenih

»Zaradi precejšnjega navala, ko so si nekateri s pristopom obetali gmotnih koristi, je čutil glavni odbor potrebo, da ga je v svoji seji sklenil, da se v »Društvo izvoljenih« sprejema le mlado učiteljstvo z ne več kot 6 službenih let, po šestih letih pa le v izjemnih primerih, ko glavni odbor presodi primer.«

»Amen! Bodi tako!« je rekel učitelj Andraž Pohleven, kakih štirinajst dni po prejemu tistega veselega sporočila, da ga je Društvo veteranov devete skupine soglasno imenovalo za svojega prvega častnega člana. Zbal se je, da bo s tem za vedno zapečaten njegova usoda, zato je potisnil na glavo star klobuk in se čez hribe in doline napotil k tovarišu Janezu Perescu.

Potožil mu je, se zaupal, premetaval suhe, dolge roke po prazni mizi in končno zgoljal: »Vidiš, nisem nikdar prošil kake protekcije, niti je ne bi sedaj, a sila kola lomi. Ti veš, povej, kam, kako naj se obrnem?«

Janez Peresec se je sklonil globoko čez mizo in govoril tovarišu Andražu zaupno; prijateljsko, čisto na uho. Andraž je lezel vedno bolj in bolj vase. Ves zdvojen in strt je zapustil tovariša in se napotil zopet čez drn in plan do svoje šole. Prečul je težko noč dvomov. Pretehtal sem, pretehtal tja. »Da, tu nič ne pomaga prepričanje, tovariš Peresec ima prav. Denar je prvo, potem šele značaj.« Tako je sklenil tisto noč Andraž Pohleven, da bo začel živeti novo življenje, ki bo Bogu bolj všeč in ljudem dopadljivejše.

»Amen! Bodi tako!«

Na vse zgodaj zjutraj je zbral vse svoje legitimacije, zbral vse društvene znake ter vložil vse skupaj v staro škatlo, ki je zapra-

šena ležala pod posteljo še iz boljših časov. Na njej je bilo tiskano »Bat'a din 99«.

Popoldne je začel učitelj Pohleven pisati čudno kratka pisma na vse mogoče in nemoogoče naslove. Čisto kratko: »Izstopam iz društva za...« itd. Bil je uverjen, da je s tem prekinil staro življenje, zato je začel iskati tudi novih poznanj, predvsem takih, ki bi mu mogle vsaj malo pomagati iz križev in težav. Še na zunaj se je hotel spremeniti učitelj Andraž. Svojo glavo je sedaj obračal vedno na desno in za spoznanje kvišku, kot bi od zgoraj pričakoval pomoči.

Po štirinajstih dneh je bil Janez Pohleven prepričan, da je glas o njegovi spreobrnitvi prišel na pravo mesto, zato je pisal odboru Društva izvoljenih, da bi rad vstopil med izvoljene z vsemi pravicami pravega člana.

Nestrpno je pričakoval odgovora in sanjal o osmi skupini. V nedeljo je dobil na pošti pismo. Obračal je je med tresočimi prsti vso pot do doma. Sklonil se je nad pisanje in strmel v črne črke, ki bi mu naj skovale usodo. »Glas o njegovem vrglednem življenju je došel do našega društva. Mi verujemo v iskrenost ali, društveni odbor pravi, naj vsak nov član dejansko pokaže itd.« Sleđili so nasveti. Izvedljivi. Neizvedljivi. Andraž Pohleven se je odločil, da se bo specializiral za ljudsko petje v cerkvi in orgljanje.

Sreča mu je hodila sama nasproti. Nekoliko prej je v vasi umrl stari organist in učitelj Pohleven Andraž se je odločil in poprosil organistovo vdovo Jelo, naj mu posodi možev harmonijo za nekaj mesecev. Odkodnino bi plačal, ko dobi izplačano povišico osme skupine. Jela je bila mehkega srca, zamislil se ji je učitelj in prepeljala je harmonijo z vsem pompom, ki je bil potreben, da

se po deželi raznese glas o spreobrnitvi učitelja Andraža.

Andraž Pohleven je od tistega dne vsak večer gonil z nogami meh, prebiral črne in bele tipke, prepeval mile pesmi ter sanjal blaženo o osmi skupini. Sploh je začel kopati svojo njivo čisto na drugem koncu in veroval v uspehe.

Učitelj Andraž Pohleven je bil sam s seboj zadovoljen in je sklenil, da se napoti v veliko mesto, kjer stoluje Društvo izvoljenih. Že večer prej je zložil svoje edine hlače čisto po robih in jih dal pod žimnico, da so bile drugi dan kot nove. Okrtačil je še klobuk in suknjič, vložil v desni čevlji kos lepenke, z zavestjo, da je napravil vse, kar spada k njegovi zunanosti.

Ko je priromal v mesto, je takoj poiskal hišo, kjer je stoloval odbor Društva izvoljenih. V veži je ves osupel zapazil, da ni sam, da čaka tam še cela vrsta ljudi, ki so bili po obleki in obnašanju čudno podobni njemu. V tej zmedenosti je pozabil sneti klobuk že v veži, kot je bila to tam že starodavna navada. Andraž ga je polomil, zakaj to je videl vratar, ki mu je dal sprejemnico št. 77, na katero je napravil znamenje, ki ga je poznal samo on in pa odbor. Prestopajoč z noge na nogo, je gledal učitelj Andraž odhajajoče in skušal iz njih obrazov razbrati bog si ga vadi kaj. Obrazi pa so bili obrnjeni v tla, oči pol zaprte, hoja negotova in Andraž je jel obupavati. Že je hotel zapustiti čakalnico, ko je nekdo prekinil mučno tišino in zavpil: »Številka 77!«

Andraž se je zbral, zapel gumbe na suknji, jih še enkrat v zadregi odpel in vstopil: »Zdra, Bog daj dober dan!« je prehitel skoraj samega sebe, da mu ne bi izpodletelo ravno to, tako rekoč pri generaliki. Pa mu ni bilo treba mnogo govoriti. Gospodje so imeli

polno uvidevnosti in mu pojasnili vdrugič, da jih veseli, ko čujejo o njem samo lepo in dobro itd. Samo — zapik — učitelj Andraž Pohleven je za naše društvo že — prestar.

Zakobalil se je skozi vrata, skozi vežo, skozi mesto naravnost domov. Jeza mu je odvela vse priučeneste geste in besede; kletvice so letale kar same po sebi iz ust.

Doma je učitelj Andraž Pohleven nalepil na drugo stran stenske slike, ki je predstavljala osla, rangno listo in jo obešal na steno tik postelje. Tu je z rdečim svinčnikom zaznamoval vse izvoljene in ugotovil, da sam pomakne vsake tri mesece za eno mesto naprej. Prižgal je svečo, postavil na zaboj ob postelji in legel vse vročeni spat. Začel je šteti: »Tri, šest, devet... sto tri in petdeset... Začelo se mu je blesti: »Sto šest in petdeset... Društvo veteranov devete skupine... sto devet in šestdeset... Društvo izvoljenih... dve sto trinaest... Društvo veteranov osme skupine... dve sto šestnajst... častni član...« Rangna lista je postajala vedno bolj rdeča, le eno samo mesto je bilo nepodčrtano. Spanje Andraža je bilo nemirno. V sanjah se mu je prikazal sam vratar, ki ga je tako čudno spominjal na človeka, ki ga je srečal v mestu, a se ni mogel spomniti kje. Ponujal mu je pristopniko Društva izvoljenih. Kadar koli je učitelj Andraž Pohleven iztegnil roko, se je vratar čisto po vrže zasmeljal in odskočil od postelje. Končno se je Andraž posrečilo in zgrabil je vragovo pristopnico. Andraž je grozno zapeklo, da se je od bolečine prebudil. Roka je bila v resnici opečena, ker jo je v sanjah iztegnel nad dogorevajočo svečo ob postelji. Andraž je popadel čuden strah, upihnil je svečo, potegnil odejo čez glavo in šel dalje, »devet sto šest in devetdeset, devet sto devet in devetdeset...« Pred očmi so se mu začeli delati rdeči kolobarji.

samo svoje praznike. Takrat imajo učenci samo za svoje praznike po sedem dni prosto. 3. V oddelkih, kjer manjka zaradi praznikov četrtna učencev, smejo profesorji obdelati tudi novo gradivo, vendar v manjšem obsegu. Če pa manjka v oddelku več ko četrtna učencev, ne bodo profesorji v tem času obdelovali novega učnega gradiva, temveč bodo samo ponavljali. — Proti taki ureditvi božičnih počitnic se javljajo od vseh strani pomisleki. Starši niso zadovoljni, dnevno časopisje zavzema odklonilno stališče in tudi učiteljsvo ni zadovoljno, ker je za otroke in za šolska poslopja potrebno, da so dnevi med Božičem in Novim letom prosti. Tudi sekcija JUU za dravsko banovino je poslala kr. banski upravi utemeljeno vlogo in prosila za podaljšanje počitnic do 3. januarja.

— I Učiteljska zborovanja in pouka prosti dnevi. Pod tem naslovom prinaša »Slovenec« od 4. decembra notico s podpisom »Kathebet«, v kateri naglašja, da menda noben stan v državi ne uživa toliko privilegijev kakor učiteljski stan. In to menda samo zaradi naših zborovanj, ki se vršijo vedno ob sobotah in trpi zaradi tega pouk veronauka. Dopisnik naproša kr. bansko upravo, da bi izdala odlok, da smejo kateheti tiste ure, ki jih zaradi zborovanj izgubijo, nadomestiti druge dni. — K tej notici bi pripomnili, da ima JUU odobrenih z odlokom prosvetnega ministrstva 10 dni letno, ki jih sme članstvo uporabiti za udeležbo pri zborovanjih sreskih društev. Nobeno društvo pa ne zboruje 10 krat letno, največ največ 5 krat. Na ogromni večini šol ni verouka v sobotah, kjer pa je, smo prepričani, da se da z medsebojnim sporazumom na šoli urediti tudi vprašanje nadomestovanja učnih ur, ki odpadejo zaradi zborovanja.

Osebnostne zadeve

— i Premeščeni so naslednji učitelji (-ce): Arigler Valerija iz Trzina v Ljubljano, Bric Dominik iz Dobrave v Ljubljano, Birska Jože iz Sv. Križa v Maribor, Bežek Marija iz Pobrežja v Zalnjo, Drekonja Ciril iz Jarenine v Pobrežje, Furlani Leopold iz Bohinjske srednje vasi v Velenje, Koglet Jože iz Hruplivnika v Pobrežje, Koman Alojzija iz Podvelke k Sv. Lovrencu na Pohorju, Sigmund Jože iz Dolenje vasi v Staro cerkev, Sušteršič Ernest iz Jarš v Domžale, Kljub Kristina iz Maribora v Ljubljano, Selar Marija iz Kamne gorice na Primskovo, Povh Miroslava iz Cerkelj v Lesce, Drakslar Elza iz Sv. Andraža v Marenberg, Baloh Klara iz Kresnic v Ljubljano, Lorber Marija iz Gornje Radgone k Sv. Antonu v Slov. gor., Pečnik Marija od Sv. Antonu pri Rajhenburgu v Celje, Rudolf Emilija iz Hajdine na Breg, Cirman Marija iz Zgoranj Pirnič v Presko, Rupnik Marija od Svetega Križa na Primskovo pri Kranju, Pipa Rudolf iz Šmarje v Zabnico nad Škofjo Loko. Reaktivirani so: Bajc Franc, ki je postavljen v Pobrežje, Trpin Antonija, ki je postavljena v Dolno Lendavo, Kemperle Evalija v Makole in Premk Marija na Jezero pri Preserju.

Učiteljski pravnik

— § Vprašanje: M. J. iz A. Če se sedaj poročim z učiteljem, ko je še dodeljen na meščansko šolo, ali izgubim potem službo, ko bo napravil diplomski izpit na višji pedagoški šoli in postal nastavnik meščanske šole?

Odgovor! Ne, ker se poročite z učiteljem narodne šole. Kaj postane vaš bodoči soprog, je druga zadeva, ki nima vpliva in tudi ni v nasprotju z obstoječimi predpisi.

Učiteljska tiskarna

— t J. Polak: Zemljepisna in zgodovinska učna snov bo izdana v treh knjižicah po 10 do 12 din. Prednaročila že prihajajo. Učenci naj v šoli le poslušajo, doma pa lahko ponove iz Polakove knjige najvažnejšo snov. S tem se vadijo tudi v samostojnem učenju, ker jim bo, v dobro, posebno če pridejo v srednjo šolo.

— t Za Božič in Novo leto kupujejo vse tovarišice in vsi tovariši le v Knjižarni Učiteljske tiskarne.

Svoji k svojim! Svoji za svoje!

To bo naše geslo v novem letu!

— t »Zvonček« je prevzel konzorcij pod predsedstvom ge. Franje Tavčarjeve in g. staroste Engelberta Gangla. Gmotna stran je zagotovljena in bo izšla prva številka že v decembru. Tiska ga Učiteljska tiskarna. Naročajte list otrokom znancev in prijateljev, ki žive v tujini!

— t Za Božič naročite knjige Manice Komarove: Slike, zgodbe, šale, 30 din. Strie s košem. Novo! 18 din; Krst Jugovičev 4 din; Naš Vidov dan 2 din; Sestrin varuh 2 din.

— t Šolski odbori, šole in občine rabijo neobhodno vse zakone in predpise v šolstvu. Priredili smo posebno zbirko za 70 din, in sicer: Fink: Zbirka naredb za osn. in mešč. šole I, II, III, in IV. zv. Flerš: Zakon o nar. šolah I, II, III, zv. Skala: Prosvetni zbornik; Ogrin: Državoznanstvo. — Šolam pošljemo za 100 din vse navedene knjige pa še 1 ročni zapisnik in Hribski: Šolski upravitelj. Ta cena velja samo za celo zbirko in do preklica.

— t Polakove knjižice za zemljepisno in zgodovinsko učno snov za III. in IV. razred

so namenjene v prvi vrsti učencem, seveda jih rabijo tudi učitelji. Cena 10 do 12 din. Pošljite prednaročila.

— t Vranc-Dolganov: »Učni načrt« pošljamo šolam poštino prosto, učiteljem zaračunamo le 1.50 din. Upravitelje prosimo, naj nakažejo denar za šolo posebej, za učitelje skupno, da prihranimo na delu in poštini.

Mladinska matrica

— mm Velik uspeh Ribičičevih »Palčkov«. Za Miklavža so se za slikanico kar trgli. V dveh tednih se je skoro docela razprodala. Uprava ima na razpolago le še okoli 100 izvodov. Kdor si knjigo želi, naj pohiti z naročilom, ker bo kmalu zmanjkala.

Šolski radio

— r 12. teden. Torek 14. decembra bo predaval g. Ljudevit Mrzel: »Od dogodka do časnika.« II.—III.

Petek 17. decembra bo govoril g. Miroslav Zor: »Oljka, olive in izdelovanje olja.« Predavatelj je sam delal pri obiranju oliv in tiskanju olja, pa bo to prav zanimivo opisal. II.—III.

— r V kmetijskem radiu bo v nedeljo 12. decembra ob 17. uri predaval g. inž. Bogdan Pahor: »Kemija — kmetova svetovalka in priateljica.«

Stanovska organizacija JUU iz izvršnega odbora

— iz Brzgojavne pozdrave in solidarnostne izjave so poslali izvršnemu odboru JUU odnosno njegovemu predsedniku tov. Ivanu Dimniku sledeča učiteljska društva:

Sresko društvo Novi Sad.
Sresko društvo Sisak.
Sreska društva Celje, Gornji grad, Laško, Šmarje in Soštanj.
Sresko društvo Peč.

Iz društev Vabila

— JUU SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA OKOLICA — ZAH. DEL bo zborovalo dne 18. decembra 1937, ob 9. uri v magistratni sejni dvorani v Ljubljani. — Odbor.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO KAMNIK bo zborovalo 18. dec. ob 9. uri v Domžalah v šoli s sledečim dnevnim redom: 1. Situacijsko poročilo. 2. Razgovor o aktualnih šolskih vprašanjih. 3. Poročilo gospodarskega ref. o Učit. tiskarni. 4. Predavanje: dr. Kolarič: »Osnovna načela novega pravo-pisa glede na šolo.« Z ozirom na zanimiv program vabi k polnoštevilni udeležbi

Odbor.

— JUU SRESKO DRUŠTVO SLOV. BISTRICA bo zborovalo v soboto dne 11. dec. 1937. skupno s sosednimi društvi v Mariboru. Zborovanje se bo vršilo v dvorani grajskega kina ob pol 10. uri. Na zborovanju bo podal situacijsko poročilo tov. predsednik sekcije Kumelj, profesor Šilih pa bo predaval o temi: Mladinoslovne osnove za reorganizacijo šolstva. — Odhod iz Slov. Bistrice jutraj ob 8.12 uri. — Po zborovanju bo skupno kosilo. — Pridite vsi.

— JUU SRESKO DRUŠTVO ŠKOFJA LOKA bo zborovalo v soboto 11. decembra s pričetkom ob 8. uri v deški šoli v Škofji Loki. Dnevni red: 1. Otvoritev. 2. Metodika biologije (predava nastavnik meščanske šole tov. Ivan Grum). 3. Predsedniški zbor JUU v Celju (poročila predsednik). 4. Tajniško poročilo. 5. Načela delovne šole. 6. Predlogi in slučajnosti. K polnoštevilni udeležbi vabi odbor.

— JUU SRESKO DRUŠTVO PTUJ bo zborovalo v soboto 11. dec. t. l. v Mariboru v enem razredu Cankarjeve šole ob 8.15 uri s sledečim dnevnim redom: 1. Dopisi. 2. Situacija. 3. Predlogi in slučajnosti. Ob 9.30 uri se vrši nato skupno zborovanje v dvorani Grajski kino na Grajskem trgu. Pridite vsi! Odbor.

— JUU SRESKO UČITELJ. DRUŠTVO MARIBOR LEVI BREG bo zborovalo v soboto, dne 11. decembra t. l., in sicer najprej ob pol 9. uri v šoli v Cankarjevi ulici zase, nato ob pol 19. uri skupno z ostalimi učiteljskimi društvami v kinodvorani — Grajski trg (Grajski kino), kjer bo prof. Šilih predaval o »Mladinoslovnih osnovah za reorganizacijo šolstva«, predsednik naše sekcije tov. Kumelj Metod pa bo podal obširno situacijsko poročilo. Torej vsi k temu važnemu zborovanju! Predsednik.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO ŠKOFJA LOKA bo zborovalo v soboto, dne 11. decembra, s pričetkom ob 8. uri v Škofji Loki. Dnevni red: Otvoritev, predavanje nastavnika meščanske šole g. Ivana Gruma o metodiki biologije. Zena — učiteljica, razprava tov. Amalije Lendovske. Predsedniški zbor v Celju (tov. predsednik). Situacijsko poročilo. Tajniško poročilo. Predlogi za finančni zakon. Načela delovne šole (predava tovariš predsednik). Predlogi in slučajnosti. — K polnoštevilni udeležbi vabi odbor.

Poročila

+ JUU — SRESKA DRUŠTVA CELJE, GORNJI GRAD, LAŠKO, ŠMARJE IN ŠOŠTANJ so ob udeležbi 450 članstva zborovala 4. decembra v Celju. Predsednik celjskega društva tov. Roš je uvodoma pozdravil imponentni učiteljski zbor in še posebej univ. prof. g. dr. Milana Vidmarja ter predsednika sekcije JUU Ljubljana tov. Kumlja. Ugotovil je dejstvo, da se vrši zborovanje v dvorani, kjer je bila l. 1926. sprejeta deklaracija o povsem stanovski usmeritvi učiteljske organizacije. Slovensko učiteljsvo je uspelo v tem, da je danes JUU v celoti na tej bazi, ki more le na njej ostati prosto zunanjih vplivov in sposobno uspeti v službi trajnim interesom naroda, šolstva in učiteljsva.

S predavanjem »Med dvema dobama« je g. prof. dr. Vidmar žel izredno pozornost za logična, vsebinsko globoka in oblikovno sijajna izvajanja, ki so odpirala daljne razglede. Prikazal je nemir sedanjega človeka v času, ko je v zatonu nekoč mirno solidna doba, vpostavljena s francosko revolucijo v znamenju demokracije in individualizma v svobodnem gospodarstvu. To je zaradi zmotnega gesla o enakosti moralo roditi kapitalizem. Že med svetovno vojno se zanikava obstoj naravnih zakonov, ki da so le statistični. Človeštvo je sestavljena tvorba, čigar drobci so igračke naključja. Človeško gospodarstvo je vojna razuma v naključjem. Meddržavna in notranja politika držav je le del gospodarstva. Na pohodu je doba, ki bo na mesto kapitalizma postavila načrtno gospodarstvo, dolžnosti bodo omejele svobodno gospodarjenje.

Predsednik sekcije tov. Kumelj je v obsežnem poročilu naglasil svojo pripravljenost do dela in žrtve na vodstvu sekcije ter dolžnost in pravico organizacije do dobronamerne kritike v vseh vprašanih narodne prosvete, šolstva in učiteljsva. Uspehi naporov organizacije niso vselej že v momentu vidni, ampak prinaša njihove sadove šele bodočnost. Učiteljsvo je treba vrniti dobro razpoloženje in notranji mir in ustvariti prilike, ki se v njih more vsega predati delu. Navedel je vrsto vprašanj, ki jih je v interesu države, naroda in njegove prosvete treba nujno rešiti. Tu je zlasti važna dobra prosvetna personalna politika. Tu so izgledi ugodnejši glede na stalni kontakt med legitimnimi predstavniki učiteljsva in prosvetnimi instancami v banovini in državi. Priporočja se delo na stanovski gospodarski osamosvojitvi. Vodstvo organizacije računa na disciplino, moralno višino in sodelovanje članstva. Predsednikova izjava, da se bila deležna ponovnega burnega odobravanja dvorane.

Izvršnemu odboru JUU v Beogradu je bila poslana brzgojavka s pozdravom in izjavo odobravanja in solidarnosti z njegovim delom.

Poseben odbor je predložil resolucijo, ki je bila soglasno sprejeta:

»Iskreno odobravamo dosledno izvajanje čiste stanovske linije v JUU s tov. Dimnikom in v sekciji s tov. Kumljem na čelu. Organizaciji stavljamo v dolžnost vztrajanje na smernicah deklaracij iz l. 1926. in 1935. Izjavljamo ji zaupanje in obljublamo vso pomoč pri njenih naporih za ohranitev njene neodvisnosti in za doseg osnovnih pogojev, potrebnih za neoviran razvoj šolstva in napredek narodne kulture v Sloveniji in državi. Ti osnovni pogoji so:

1. Učiteljska stalnost v službi in na mestu, avtomatsko napredovanje in polna pravna sigurnost.

2. Izboljšanje materialnega položaja aktivnemu in vpokojenemu državnemu uradniku.

3. Priznanje polne enakopravnosti poročenim učiteljicam za isto delo.

4. Namestitev brezposelnih učiteljskih abiturientov ter s tem v zvezi zasedba praznih mest, znižanje števila otrok v razredih in otvoritev novih razredov.

5. Popolna ureditev položaja šolskih upraviteljev, učiteljic ženskih ročnih del in kontraktualcev.

6. Polna demokratizacija javnega življenja. Zavedajoč se, da je mogoč napredek in razvoj šolstva ter delo naše organizacije samo v demokratični družbeni situaciji, smo odločno za demokratično urejenost družbene življenja in proti vsakemu nasilju. Iz tega nujno sledi zahteva po popolni depolitizaciji celotnega šolstva.

Tov. Kopriva iz Maribora je poročal o namenih in dosedanjih zadovoljivih uspehih prepotrebne »Roditeljskega lista«, ki naj mu zlasti sodelovanje učiteljsva zagotovi možnost trdne in koristne bodočnosti. O važnem delu Slov. Šolske Matice je referiral tov. Gobeč iz Celja.

S klicem: »Živela močna učiteljska organizacija!« je bilo zaključeno veliko zborovanje, ki je dalo nov dokaz, kako se učiteljsvo polno zaveda svojih odgovornih nalog v službi visokim interesom in važnosti svoje stanovske organizacije. Uprave društev.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO BREZICE je zborovalo 6. novembra 1937, ob 10. uri v prostorih ljudske šole v Brežicah.

Udeležba: od 88 članov navzočih 33.

Podpredsednik otvoril zbor, pozdravi novovstopivše članice in se spominja tovarišice Šoba, ki je umrla po 30-letnem delovanju na ljudski šoli v Zdolah.

Poročilo o glavni in banovinski skupščini kakor tudi poročilo predsednika in tajnika je odpadlo, ker ni bil od poročevalcev nihče navzoč.

Za poverjenika gospodarskega odseka se izvoli tov. Aparnik Gojko z Vidma.

Tovariši - pripravniki naj vložijo prošnje za znižanje članarine na sekcijo po društvu najkasneje do 15. decembra.

Zbor sklene, da se udeležimo zborovanja večih društev v Celju tudi mi. Uprava javlja članom, da se zborovanja v Celju radi tehničnih zaprek ne moremo udeležiti.

Prihodnje zborovanje se bo vršilo v začetku februarja v Brežicah. Udeležite se ga v večjem številu! Poravnajte zaostale obveznosti!

R. Ivanuš, predsednik.

Ankele, tajnik.

Novosti na knjižnem trgu

— k Zvonček, ilustrirani mladinski list, začne izdajati narodno-obrambni konzorcij, kateremu načelujeta dvorna dama Franja dr. Tavčarjeva in starosta Engelbert Gangl. Zvonček bo glasilo za naše izseljeniško mladino in toplo vez med domovino in tujino, v kateri živi tretjina našega narodnega naraščaja. Ohranjal in poglobljal bo vezi med mladino v domovini in v inozemstvu ter seznanjal slovenske otroke iz vseh delov sveta z domačo besedo in kreplil stike z domovino ter vzgajal mladi rod v zvestobi in ljubezni do svojega naroda.

Povsod, kjer žive slovenski otroci v tujini, pa tudi na obmejnih slovenskih tleh, bo budil v mladih srcih ljubezen do slovenskega jezika, zavest in ponos do skupne domovine. Ključal bo vsem mladim, naj ne pozabijo svojega jezika in svoje zemlje, na kateri žive njihovi rojaki v svobodni domovini, ki vedno mislijo nanje z bratsko ljubeznijo.

Za narodne, božične in druge praznike bo Zvonček objavljal primerne slavnostne igre, nastope, deklaracije in prizore, ki jih bodo naši najmlajši bratci in sestre v tujini prednašali svojem ter v njih budili in poživljali že morda pojemajoči plamen domovinske ljubezni.

Lista, namenjenega v prvi vrsti našim otrokom izza mej naše domovine, Slovenci doslej nismo imeli. Zato tem bolj pozdravljamo to srečno zamisel.

Zvonček, prerojeni mladinski list za izseljeniško mladino, se bo oglašil že za letošnji Božič.

Želimo, naj bi se razlegal njegov glas po vseh izseljeniških kolonijah v Evropi in Ameriki, in kjer koli še živi naša mladina, ki pogreša naše besede, vezi in ljubezni s staro domovino.

Vsak rodoljub, naj si izbere svojega ljubljence in naj mu pokloni za Novo leto »Zvonček«, ki ga bo klical in opominjal, da ne pozabi svojega jezika in domovine.

Sekcija Podmladka Rdečega križa prosi vse tiste šole, ki v tekočem šolskem letu še niso poslane prijavnice s številom letošnjih članov PRK, da to store tekom decembra. Če ste morda založili predpisano prijavnico, pišite po drugo na naš naslov: Ljubljana, Gosposvetska cesta 2/II.

Nalivna peresa najnovejšega sistema dobite po ugodnih cenah v Učiteljski knjižarni. Cene od 12 do 400 din.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5—

FR. P. ZAJEC
izprašan optik
Ljubljana, Stari trg 9

priporočja: naočnike, ščipalnice, barometre, toplomere, risalno orodje, mikroskope, fotoaparate itd. Velika zaloga raznih ur, zlatnine in srebrnine. Ceniki brezplačno.

Zelo primerna
BOŽIČNA DARILA!

*
Največja izbira!

*
Oglejte si naše izložbe!

A. & E. SKABERNE
LJUBLJANA